

8mm

In Brussel liep dit jaar het tweede «Nationaal Festival van Super-8». Plaats: het auditorium van de «Doorgang 44». Data: 19, 20 en 21 september. Vertoond werden een zeventigtal 8 mm-films van Belgische makelij. Inrichter van het festival is de groep «Expression super-8», het «centre national de création & diffusion Super-8». «Expression Super-8» subsidieert het maken van 8mm-films en kan rekenen op gemeentelijke en ministeriële subsidies. Ook al stak deze tweede editie ongunstig af tegen de eerste van 1974, toch blijft het de best georganiseerde filmmanifestatie van het land.

Eens te meer bewijst dit festival hoe moeilijk het is een nieuwe techniek, een nieuwe generatie van een medium volgens zijn eigen mogelijkheden te benutten. Was het festival vorig jaar nog open voor alles wat op 8mm werd opgenomen, dit jaar hebben de inrichters met subsidies en toelating tot het festival de productie duidelijk georiënteerd. De richting die men wilde uitgaan was maatschappelijke relevantie, sociale problematiek, communautaire programma's, gemeen-

schapsopbouw. Kortom, alternatieve feature-journalistiek of pamflettaire montages. In plaats dat deze nieuwe techniek zou gebruikt worden om nieuwe terreinen te ontginnen, werd zij ingespannen om de soort verwerking die reeds elders gebeurde op kleiner formaat over te doen.

Misschien ligt het ook aan het algemene culturele klimaat, dat niet erg uitnodigt tot exploratie van nieuwe domeinen. Zo werd dit tweede festival overschaduwed door een paniekerige zelf-censuur-rel, die absoluut overbodig was, maar wel tekennend voor een klimaat waarin obsessies het schijnen te halen op exploraties.

Toch ligt er een fundamenteel misverstand ten grondslag aan het hele festival. Met prima technische kwaliteit weliswaar, worden 8mm-films op een bioscoop-scherm geprojecteerd. De intieme, groezelige zakdoekbeeldjes die je met deze appartuur normaal in je privé-huiskamer bekijkt, worden hier vergroot tot de allure van een bioscoopbeeld. Deze projectiewijze materialiseert het misverstand tussen de intieme 8mm en het prestigieuze

bioscoopbeeld. Toeschouwers én makers kunnen alleen maar in hun valse veronderstelling gesterkt worden dat 8mm allee maar de 35mm van de niet-gefortuneerde is.

Wil 8mm niet de zoveelste redundante technische gadget zijn, dan zullen makers, toeschouwers en promotoren van het formaat kritischer moeten zijn. Het probleem is natuurlijk de erkenning. Promotoren zien uiteraard in de verleiding van amateurs met prestigieuze referenties en droombeelden van «cinema» een efficiëntere verkoopstechniek dan in de uitnodiging tot experiment. Makers blijven op zoek naar een groot publiek, willen zich richten tot de anonieme toeschouwer in de donkere zaal. En ook de toeschouwer wil erkenning: hij wil zijn plaats voor het scherm, wil zich betrokken weten en aangesproken door de film. Vooralsnog blijkt geen 8mm amateur bereid het bioscoop syndroom te verlaten. Tot zolang zal dit kleine filmformaat een ersatz blijven van het grote, een frustrerend tussenstadium.

Dirk LAUWAERT

communicatie,

een nieuw onderwerp voor het v.s.o.

COMMUNICATIEMEDIA, Reeks: Experimentele leerplannen voor de derde graad VSO, Katholiek Nationaal Onderwijs, ref. D/1974/0279/106. 34 pp. + 14 literatuurlijst.

MASSAMEDIA, Complementaire optie, voorlopig leerplan determinatiegraad VSO Bestuur van het secundair onderwijs, ref. D/1974/1984/26. 6 pp. + 8 pp. bijlage.

FILMINITIATIE, Facultatieve activiteit, Voorlopig leerplan determinatiegraad VSO, Bestuur van het secundair onderwijs, ref. D/1974/1984/73. 3 pp. + 11 pp. bijlage.

In de loop van 1974 verschenen respectievelijk voor het katholieke en voor het rijksonderwijs de voorlopige leerplannen voor de determinatiejaren VSO. Ze moeten voorzien in de programmatie van twee wekelijkse lestijden in de richting «Psycho-maatschappelijke wetenschappen» en/of één lestijd per week in de richting «Moderne talen» en/of een complementaire optie voor de leerlingen uit om het even welke richting. Het afzonderlijk deeltje

dat het bestuur van het secundair onderwijs over «Filminitiatie» uitgaat richt zich op de facultatieve keuze binnen de zg. «socio-educatieve en sportieve activiteiten op woensdagnamiddag». Dit voorlopig leerplan «filminitiatie» stelt zich tot doel de leerlingen kritisch film te leren kijken. Dit zou gebeuren door: films zien, films genieten, films verwerken. Het plan (netje) dient zich in hoofdlijn aan als een (zeer) beknopt doe-het-zelf handboekje voor filmdissectie, zoals reeds (te) lang beoefend. Het films zien en genieten houdt dus weer op bij het films verwerken (tot een soort culturele gehaktbal?). Wel wordt ook de mogelijkheid van zelf film maken aangehaald. Dit aspect krijgt wel het leeuwenaandeel in de beknopte bibliografie die trouwens flink aan de verouderde kant is. Even ontstellend is het gesteld met het leerplan «Massamedia». Als uitgangspunt wordt gesteld dat de jongeren een aparte doelgroep zijn van de media, waartegen de jeugd zich kritisch moet verweren. Dit vak zal dan

tevens hun karakteriële en intellectuele maturiteit bevorderen. Het eigenlijke programma beperkt zich tot twee en een halve pagina's opsomming van vragen, constataties en zg. creatieve toepassingen, de bibliografie spuit zo (auteurloze?) pockets op waar de betrokken leraars het dan maar moeten mee doen. Wat die leraars betreft even het volgende citaat: 'Geen enkele leraar heeft een academische opleiding gekregen om het vak massamedia te onderrichten' — een pijnlijk voorbeeld van ongeïnformeerdeheid. Misschien drukken de samenstellers wel ooit de wens uit dat een van onze universiteiten een afdeling communicatiewetenschappen zou oprichten. Mogen we Brussel, Gent of Leuven suggereren? Hun wens zal nog nooit zo vlug en met zo een zo vergaande terugwerkende kracht vervuld zijn. Leraars die met deze leerplannen moeten werken moeten echte specialisten zijn opdat ze deze brochures (?) naast zich neer kunnen leggen. Iets meer houvast bieden de bijna 50 pa-